

IMAK ilinniartitsisunut: Meeqqat atuarnerni nakorsaasertassanngikkisi innersuupparput

Ilinniartitsisup meeraq atuartoq atuarnernata nalaani nakorsaasersinnaavaa? IMAK-ip qanoq innersuussinera pillugu uani atuarit.

IMAK-ip siulittaasua.

Assi: IMAK.

Nunatsinni meeqqat atuarfinni atuartut assigiinnegeqaat. Amerlasuut peqqissuupput. Ilaqarpulli meeqqanik ulluinnarni ilaattigut arlaleriarluni nakorsaatinik tunineqartarnissamik pisariaqartitsisunik.

Ilinniartitsisut Meeqqat Atuarfianneersut Kattuffiata, IMAK-ip, ilaasortaminit saaffiginnissutit meeqqat nakorsaaserneqartarnernut tunngasut ilaatigooriarlutik tigusarsarpaat.

IMAK: Taama iliorasi

IMAK-ip ilaasortani, ilinniartitsisuusut, meeqqat atuartinneqarnerannik sammisaqaannarnissaannik kaammattorpai.

Tamanna pillugu IMAK-ip siulittaasua ima oqarpoq:

- IMAK-imit isumaqartuarpugut ilinniartitsisut pinngitsaalillugit meeqqat atuartut atuarnernisa nalaanni nakorsaasernerinik assigisaannillu suliaqartinneqarsinnaanngitsut. Kattuffimmit aamma akisussaaffinnik taamaattumik ilinniartitsisut tigusisannginnissaat sakkortuumik inassutigaarput, Elna Thomsen Heilmann oqarpoq.

IMAK-ip paasinninnera imaappoq; Ilinniartitsisut meeqqat atuartut nakorsaasernissannik suliassinneqartussaannngitsut. Suliassat tamakkununnga tunngasut meeqqat atuartut angajoqqaavisa, ilisimasallilluunnit, soorlu peqqinnissaqarfimmi sulisut, tamakua suliassaraat. Ilinniartitsisummi meeqqanut nakorsaasersuineq ilinniagarinagulugu

allagartaqarfiginngilaat.

- Ikiuukkusussuseqartarnersi paasinarpoq. Kisianni akisussaaffimmik taama annertutigisumik tigusinissamik aperineqaraangassi eqqarsarluartassaasi.

Ajunngisaarusuinnarluta ikiuunnerput ajornerusumik kinguneqaqqunangeqaaq, Elna Thomsen Heilmann oqarpoq.

Akisussaatinneqarsinnaaneq

Meeqqanut atuartunut nakorsaatinik tunniussinissaq ilinniartitsisup suliassaattut tulluanngitsoq, IMAK-imit naqissuseqqinnegassaaq. Tassa aamma ilinniartitsisup ka-puummik kapisinissaq atuartorluunniit qanoq atsigisumik nakorsaammik aalajangersimasumik pisariaqartitsinersoq nalilersusallugu suliassarinnngilaa.

- Ilinniartitsisoq suliassanut taamaattunut ilinniarsimannngilaq, aamma IMAK-ip ilinniartitsisut suliassanut taamaattutut naaggaartaqqullugit inakkusuppai. Ilinniartitsisoq nakorsaammik kukkuluttornikkut tunniussisoorsinnaavoq, tamannalu iliniartitsisumut atuartitsinermik suliaqartumut, akisussaatisinerussappat nuanniissaqaaq, Elna Thomsen Heilmann oqarpoq.

IMAK: Ikiuutissaguit sinaakkutit pitsaasuutikki

IMAK-ip ilaasortami atuartitsinermut samminngitsuni meeqqat pillugit qanoq ikiuukkusutsiginerat aalajangersinnaannngilaa. Kattufik inassuteqarlunilu kaammattuinnarsinnaavoq.

Ilinniartitsisup meeqqat nakorsaaserneqarneranni atuarfimmi ikiuuttarnissani toqqas-

sappagu tamanna pitsaasunik isumaqatigiisusiorfigineqarlunilu sinaakkuteqassasoq siulittaasoq kaammattuivoq.

- Ilinniartitsisup nakorsaammik tunniussinissaq suliariumappagu, pingaartorujussuuvoq nakorsaasiinerup qanoq pinissaa pillugu ersarissumik pitsaasumillu allassimasunik malittarisassaqaassasoq. Ikiuuttarnerup aallartinginnerani peqqinnissaqarfimmi sulisumit, ajornanngippat peqqissaasumit, akuerisaasumit, qanoq iliornissamik ilinniartinneqarsimanissaq naammassineqarsimasariaqarpoq, IMAK-ip siulittaasua oqarpoq.

Ilinniartitsisoq ikiuuttassappat sinaakkutit malittarisassallu makkua naammassineqarsimanissaat IMAK-ip kaammattuutigaa:

Suliassaq ilinniartitsisup piumaguni suliarsinnaagaa, peqqussutaanngitsorli.

Ilinniartitsisup suliariumallugu akuerippagu, uku qulakkeeqqaneqassapput:

- Allassimasumik nalunaarummik peqassasoq.

- Atuarteq sorleq pineqarnersoq.

- Nakorsaat suna pineqarnersoq.

- Piffissami qanoq ilisukkut tunniunneqartasanersoq.

- Aangajoqqaatut akisussaasup atsiorluni ilinniartitsisoq sorleq nakorsaammik tunisisussatut akualugu nalunaarutigissagaa.

- Atuarfiup pisortaata takussutissamik paarsassaminik suliaqarnissaa.

- Atuartut kikkut nakorsaammik tunineqartussat atiiniq kiallu tamanna tunniussinissaq akisussaaffigigaa suliassaq qanoq ingerlan-

Ilinniartitsisut ikiuuttarusuttut pitsaasunik sinaakkuteqarnissaat
IMAK-ip pingaartippaa. Assi: IMAK.

neqassanersoq vikareqassappat, taakkumi
aamma tamassuminnga suliassinneqarsin-
naangimmata.

- Atuarfiup pisortaata nakorsaatip atuarfim-
mi aarlerinangitsumiitsinnissaa akisussaaf-
figigaa.

- Tassanngaannartumik pisoqassagaluarp
qanoq iliuusissanik peqarnissaq.

Tassanngaannartumik pisut allaasut

Tassanngaannartumik pisoqartillugu soor-
unami ilinniartitsisup, inersimasulluunniit
najuuttup, ikiuutilertupallannissani pisa-
saaffigigaa IMAK-imit erseqqissarneqassaaq.

Taakkua tassaasinnaapput inuunermik an-
naassiniarluni iliuuseqalserterit. Atuartut
aamma ilaqarsinnaapput anigorsinnaangi-
saminnik nappaatillit immaqaluunniit tassan-
ngaannartumik ajortissutigisinnaasaminnik
assersuutigalugu kissarulullutik noqartoor-
tut, arlaannik sapigaqarlutik navianartorsior-
tut nappaatiminnilluunniit tassanngaannar-
tumik ajorseriataarujussuartut.

Taamaalisogartillugu inersimasog akornan-
niittoq tuaviortumik iliuuseqapallattariaqar-

poq.

- Taamaalisogarnerani atuarfiup pisortaa,
sulisut tamarmik – minnerunngitsumik ilin-
niartitsisut atuartumut atuartitsisartut -
akuttunngitsumik peqqinnissaqarfimmiit
akuerisatut sulisunit tassanngaannartumik
pisoqassagaluarp qanoq iliornissamik
ilinniartinneqartariaqarput.

- Atuartut taamaattunik nappaatillit innar-
luutillilluunniit amerlanertigut nakorsaate-
qartarput atugassaminnik ajortinnerminni
tuaviortumik pisassaminnik. Taamaammat
pingaarutilerujussuuvog taamaattoqarpat
ilinniartitsisut qanorpiaq iliuuseqarnissamin-
nik paasitinneqarnissaat, Elna Thomsen Heil-
mann oqarpoq.

Kattuffik: Nipaallisaatinilluunniit tunniussineq innersuutinngilarput

IMAK-ip innersuussutigaa ilinniartitsisut
atuartunut nipaallisaatinik tunisinngisaan-
nassasut. Atuartoq anniarpat nipaallisaam-
millu pisariaqartitsilluni taava angajoqqaavi
qaaqquneqassasut kattuffik isumaqarpoq.
Angajoqqaammi meeqqamut akisussaasuup-
put. Taakkuali pisinnaangippata peqqinnis-
saqarfimmi akuerisatut sulisunit meeraq
iluqaqtissaanik tunineqassasog IMAK isuma-
qarpoq.

Nunatta Nakorsaaneqarfia isumaqatigiis- suteqarnerisog pillugu ilisimasaqanngitsog

IMAK-imut ilaasortat meeqqanut atuartunut
nakorsaasiisarnerneq pillugu kattuffimmut
saaffiginnissutaat IMAK-ip akillugit isumagi-
sarpai. Kattuffilli nammineq aamma paasisa-
qarnerujumalluni Nunatta Nakorsaaneqarfia-
nut allakkanik apuussivog. IMAK-ip meeqqa-

nut atuartunut nakorsaasiisarneq pillugu pi-
sortatigoortumik isumaqatigiissuteqarluni
najoqqutassaqaqarnersoq paasiniaarpaa. Tassa
meeqqat atuarfiini sulisut nakorsaasiisin-
naanermut pisinnaatinneqarnersut, pisin-
naatinneqassappatalu ajortoqassagaluarpaa
kikkut akisussaatinneqassanersut.

Kommunillit peqqinnissaqarfiullu taama ili-
orsimasinnaaneriniq ilisimasaqaratik, Nuna-
tta Nakorsaaneqarfianit akippuat.

Nunattali Nakorsaaneqarfia inunnut nakor-

sanut ikiortaallutik nakorsaatiniq tunniussi-
sarnerit pillugit periusissiaqarpoq.

Periusissiami IMAK-imit ilaasortanut inner-
suutinngisagut ilaatigut innersuussutaapput.
Tassanimi nakorsaatinit pisariaqartitsisut kik-
kunniilluunniit ikiorneqartarnissaat inner-
suussutaavoq.

Nunatta Nakorsaaneqarfiani innersuussutai
Inatsisartut inatsisaat namminersorlutillu
oqartussat nalunaarutaat aallaavigalugit
suliaapput.

IMAK til lærerne: Vi opfordrer til, at I ikke giver eleverne medicin i skoleti- den

**Må en lærer give et barn medicin i skoletiden? Læs her, hvad IMAK svarer i den forbin-
delse.**

IMAK anbefaler sine medlemmer om at koncentrere sig om
undervisningen af børnene. Foto: IMAK.

Eleverne i folkeskolen i Grønland er vidt for-
skellige. De allerfleste er sunde og raske,
men der er også elever, der har behov for at
tage medicin dagligt, i nogle tilfælde flere
gange om dagen.

IMAK får med jævne mellemrum henvæn-
delser fra medlemmerne vedrørende medi-
cinering af eleverne.

IMAK: Lad være

IMAK anbefaler sine medlemmer – lærerne
- om at koncentrere sig om undervisningen
af børnene.

I den forbindelse udtaler IMAK's forkvinde:

- Fra IMAK mener vi, at lærerne ikke kan
tvinges til at påtage sig at give børn medicin
o.lign. i undervisningstiden. Som organisati-
on vil vi på det kraftigste opfordre lærerne
til ikke at påtage sig dette ansvar, udtaler
Elna Thomsen Heilmann.

IMAK's holdning er, at lærerne ikke kan på-
lægges at give børnene medicin i skoletiden.
Den type opgaver påhviler forældrene eller
andre fagpersoner, fx sundhedsfagligt per-
sonale. Lærerne er ikke uddannet til eller
har papir på at give børn medicin.

- Det er fuldt forståeligt, at I gerne vil hjælpe

Men I skal tænke Jer godt om, hvis I bliver bedt om at påtage Jer så stort et ansvar. Således at vores hjælpsomhed ikke får alvorlige følger, siger Elna Thomsen Heilmann.

Kan være ansvarspådragende

IMAK vil gentage, at det ikke er en naturlig del af en lærers opgaver at give børn medicin. Det er heller ikke en af lærernes opgaver at give børnene injektioner eller dosere medicin.

- Lærerne er ikke uddannet til at kunne påtage sig den slags opgaver, og IMAK opfordrer lærerne til at sige nej til sådanne opgaver. En lærer kan komme til at give fejlagtig medicin, og det vil være meget uheldigt, hvis læreren, hvis opgave er undervisning, bliver stillet til ansvar for sin fejltagelse, udtaler Elna Thomsen Heilmann.

IMAK: Hvis du vil hjælpe, så sørg for de bedste rammer

IMAK kan ikke bestemme, hvordan og hvorledes medlemmerne kan hjælpe i forhold til ikke-undervisningsrelaterede opgaver. IMAK kan kun komme med anbefalinger og opfordringer.

Forkvinden opfordrer til, at lærerne sikrer sig både klare aftaler og de bedste rammer, hvis de skulle vælge at hjælpe med at give et barn medicin i skoletiden.

- Hvis en lærer påtager sig at give et barn medicin, er det meget vigtigt, at der er nogle skriftlige instruktioner om, hvordan medicinen skal gives. Inden man yder den form for hjælp bør der gives en grundig og kvalificeret instruktion fra sundhedsvæsenet og

gerne fra en godkendt sygeplejerske, siger IMAK's forkvinde.

IMAK opfordrer til, at hvis en lærer skal hjælpe med opgaven bør følgende rammer og retningslinjer være på plads:

At læreren kan påtage sig opgaven, men at det ikke er en pligt. Hvis læreren accepterer opgaven skal følgende sikres:

- At der forefindes en skriftlig instruktion.
- Hvilken elev det drejer sig om.
- Hvilken medicin det drejer sig om.
- Hvornår medicinen skal gives.
- At forældremyndighedsindehaveren ved sin underskrift tilkendegiver, hvilken lærer, der må give medicinen.
- At skolen udarbejder et tilladelsesdokument, som opbevares på skolen.
- Navnene på de elever, der skal have medicin, og hvem der har ansvaret for, at de får deres medicin, samt hvad der skal ske i tilfælde af, at der er vikarer, da de ej heller kan pålægges denne opgave.
- Skolens leder har ansvaret for, at medicinen ikke udgør nogen risiko for skolen.
- Der skal være en plan for, hvad der skal gøres i akut opståede situationer.

Akut opståede situationer er anderledes

IMAK skal understrege, at det selvfølgelig er lærerens, eller en anden voksens pligt at yde hurtig hjælp i akut opståede situationer.

Det kan dreje sig om handlinger for at redde liv. Der kan også være elever med kroniske sygdomme eller som pludseligt bliver syge

og fx får feberkrampe, får allergiske reaktioner eller elever med en sygdom, der pludselig bliver forværret. I disse tilfælde må den tilstedeværende voksne handle hurtigt.

- Med sådanne situationer for øje, bør skolens leder, alle ansatte – lærere, der underviser børnene – med jævne mellemrum blive undervist i, hvordan de skal agere under akut opståede situationer af en godkendt sundhedsfaglig instruktør.

- Alle syge eller handicappede elever, får i mange tilfælde medicin, og nogle skal tage medicin, hvis de bliver dårlige. I disse tilfælde er det meget vigtigt, at lærerne er instrueret i, hvad de skal gøre, siger Elna Thomsen Heilmann.

IMAK: Vi anbefaler end ikke udlevering af smertestillende piller

IMAK anbefaler, at lærerne aldrig udleverer smertestillende medicin. Hvis en elev har smerter og har behov for smertestillende medicin, mener IMAK, at lærerne skal bede forældrene om at komme til skolen. Forældrene har jo ansvaret for deres børn. Hvis forældrene ikke kan møde op, mener IMAK, at en autoriseret sundhedsfaglig person skal tage stilling til, om barnet skal have en smertestillende pille.

Landslægeembedet ved ikke, om der findes en aftale

IMAK sagsbehandler og besvarer henvendelser fra medlemmerne vedr. medicinering af skoleelever. IMAK havde også et ønske om at få mere information og stillede derfor nogle skriftlige spørgsmål til Landslægeembedet.

IMAK spurgte om, der findes en officiel aftale om lærernes medicinering af skoleelever. Med andre ord om ansatte i folkeskolen har lov til at give skoleelever medicin, og hvis det er tilfældet, hvem der så kan pålægges et ansvar, hvis noget skulle gå galt.

Landslægeembedet svarede, at de ikke havde kendskab til, om kommunerne og sundhedsvæsenet må gøre det.

Landslægeembedet har retningslinjer for personer, der assisterer lægerne med at udlevere medicin.

Heri står bl.a. nogle af de anbefalinger, som vi fra IMAK også anbefaler over for vores medlemmer. Her anbefales, at alle med behov for medicin hjælpes af enhver, som er i stand til dette.

Landslægeembedets anbefalinger er udarbejdet med baggrund i en Inatsisartut-lov og en hjemmestyrebekendtgørelse.

IMAK-ip allaffeqarfia. Assi: IMAK.

Tatigisatut sinniisunut qinersineq naammassilerpoq

Suliffeqarfinni tamani, IMAK-ip aqqissu-gaaffiata ataaniittuni, ukiuni akunnattunik kisitsisitalinni suliffeqarfimmi ilaasortat akornanni tatigisatut sinniisumik kingoraar-tissaanillu qinersisoqartarpoq. Upernaaq mannalugu 2025-mi tatigisatut sinniisunut qinersineq naammassilerpoq.

Tatigisatut sinniisoqarnermut isumaqatigiis-sutit qaqugukkulluunnit atuuttut tunngavi-galugit ilaasortat pisortatut atuuffeqann-gitsut kisimik qinigaassinnaapput.

Tatigisatut sinniisup/ kingoraartissap sulias-sani tatigisatut sinniisoqarnermut isu-maqatigiissutit naapertorlugit isumagissavai. Tatigisatut sinniisup aammattaaq suliffeqar-figisamini ilaasortat IMAK-ip siulersuisunik suleqateqarnerat isumagisassavaa.

Suliffeqarfinni tatigisatut sinniisoqarnissa-mut pisinnaatitaanngitsuni taarsiullugu inummik attaveqaammik qinersisoqassaaq tatigisatut sinniisumut atassuteqartartussa-mik, tatigisatut sinniisuunermut kattuffim-mullu attaveqarnermik isumaginnittussamik.

Ukiumi Sinniisunik qinersiviusumi Sinniisunik qinersinerup kingorna, ukiup atuarfiusup aallartinnerani, sinniisunngortunut nutaanut

pikkorissaasoqartarnera nalinginnaasuvoq. Ukiamullu qaqugu pikkorissaasoqassanersoq kingusinnerusukkut nalunaarutigineqassaaq.

Pikkorissaanerup kingorna sinniisut nammi-neq sulinerat aallartittarpoq, soorunami IMAK-ip allattoqarfia suleqatigalugu.

Tatigisatut sinniisunut neqeroorut

IMAK-imit sinniisut suleqatiginerat pitsaane-rulersikkusupparput, taamaattumik ukiup ingerlanerani TEAMS atorlugu aaliangersi-masunik qulequtsiilluta ataatsimiisitsisarnis-sarput aallartipparput. Soorunami sinniisut qulequttanik allanik siunnersuuteqarsinnaa-nerat ammaffigineqartassaaq.

Siullermeerluta TEAMS aqqutigalugu 9. april 2025 nal. 15:00 -16:30 saqqummiinitsinnut peqataanissassinnut neqeroorfigaatsigit. Peqataanissaq piumasaqaataanngilaq neqer-oorutaannaagami.

Saqqummiinermi qulequtarineqassapput:

Atorfeqarnermut kinguneqarsinnaasut, taamatullu pisoqartillugu sinniisutut inissi-simaffissaq.

Sulisut sinniisaannut saqqummiinissatsinnut peqataarusuttunut link atorineqartussaaq ata-atimiinnermut peqataasussanut immikkut nassiunneqassaaq.

Valg af TR snart på plads

På alle institutioner, hvor medlemmerne er organiseret under IMAK, vælges der tillidsrepræsentanter og suppleanter hvert ulige år. I år – i 2025 er valget af TR ved at være overstået.

Alle medlemmer, som ikke har en ledende funktion, kan stille op efter de til enhver tid gældende aftaler om TR.

TR/suppleanten skal udføre sine opgaver i henhold til TR-overenskomsten. TR skal desuden stå for samarbejdet mellem medlemmerne på sin institution og IMAK's bestyrelse.

På institutioner uden ret til TR vælges i stedet en kontaktperson til at varetage kontakten til fællestillidsmanden og organisationen.

Det er almindeligt, at der på valgår afholdes et kursus for nyvalgte TR kort efter skoleårets start. Tidspunktet for efterårets kursus

vil blive meddelt senere.

Efter kurset starter tillidsrepræsentanternes selvstændige arbejde, selvfølgelig i tæt kontakt med IMAK's sekretariat.

Tilbud til tillidsrepræsentanterne

Fra IMAK ønsker vi at forbedre samarbejdet med tillidsrepræsentanterne, derfor er vi startet på fælles møder over TEAMS, hvor bestemte emner tages op hen over året. Og selvfølgelig er der åbenhed over for, at tillidsrepræsentanterne kan foreslå emner til møderne.

Vi tilbyder det første TEAMS-oplæg den 9. april 2025 kl. 15:00 -16:30. Deltagelse er frivilligt, da det drejer sig om et tilbud.

Oplægget vil dreje sig om: *Forhold der kan have konsekvenser for ansættelsesforholdet, og TR's rolle i disse tilfælde.*

Link til vores oplæg til tillidsrepræsentanterne vil blive fremsendt særskilt til mødedeltagerne.

Aaqqissuisoqarfik/Redaktion

Elna Heilmann. Akisussaalluni aaqqissuisoq. Ansvarshavende redaktør.

Andreas Wille. Tusagassiortoq. Journalist.

Simon Lennert IMAK-ip allaffeqarfianit. IMAK's sekretariatet.